

Notulen algemene ledenvergadering, 24 augustus 2022
Radboud Universiteit Nijmegen, CC 4, 17:30-18:10 uur

Aanwezig: Hans Beelen (voorzitter, notulen), Johanna Bundschuh, Beatrix van Dam, Ingeborg Harmes, Matthias Hüning, Dietha Koster, Ilona Riek, Rita Schlusemann, Julia Sommer (secretaris, notulen), Lukas Urbanek, Gunther De Vogelaer, Truus De Wilde, Chris De Wulf; als gasten: Marja Clement, Ingrid Degraeve (Nederlandse Taalunie), Christopher Joby.

[voorafgaand aan de NLV-ledenvergadering heeft Marieke Roels (Literatuur Vlaanderen) op de regiovergadering een presentatie gegeven van door de Fondsen geplande activiteiten rond het gastlandschap van Nederland en Vlaanderen tijdens de Leipziger Buchmesse 2024; de pdf wordt als bijlage met deze notulen meeverstuur]

1. Opening

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom, verwelkomt als nieuw lid Lukas Urbanek en als gasten onze voormalige secretaris Marja Clement, Taalunie-beleidsadviseur Ingrid Degraeve en collega Christopher Joby, opent de vergadering en stelt vast dat deze is bijeengeroepen in overeenstemming met de statuten.

2. Vaststelling agenda

Tegelijk met de uitnodiging is een agendavoorstel verstuurd. De agenda wordt unaniem goedgekeurd.

3. Notulen algemene ledenvergadering van 4 oktober 2018 in Wenen¹

De notulen van de laatste gehouden ledenvergadering worden zonder commentaar goedgekeurd — eenstemmig. De voorzitter dankt de secretaris voor het opstellen van het vergaderverslag.

4. Verslag bestuur over de periode 2018 – 2021

2018: [docentenbijeenkomst Wenen](#)

Van 4-6 oktober 2018 vond te Wenen de docentenbijeenkomst van de universitaire neerlandistiek in de Duitstalige landen plaats. Het thema luidde: Gelaagde constructies: identiteit en betekenis in taal, kunst en literatuur. De organisatie was in handen van de afdeling Nederlandistiek van de Universität Wien. De 58 deelnemers van 12 universiteiten in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland werden onthaald op een programma dat in het teken stond van de grote Brueghel-tentoonstelling, die van 2018 tot 2019 in het Kunsthistorisches Museum te Wenen is gehouden; de herdenkingstentoonstelling voor Pieter Bruegel de Oude (in 2019 350 jaar geleden gestorven) was de grootste Bruegel-tentoonstelling ooit en bood een unieke gelegenheid zich in het werk van de Vlaamse meester te verdiepen, door middel van tien parallele rondleidingen in twee blokken. Daarnaast waren er zes plenaire lezingen, een lectorenbijeenkomst met diverse presentaties en workshops alsmede acht onderzoeks-presentaties op het gebied van taalkunde, vakdidactiek en letterkunde.

2019: [lectorenbijeenkomst Germersheim](#)

De lectorenbijeenkomst die op 19-21 september 2018 te Germersheim plaatsvond, stond in het teken van het taalonderwijs en was met name bedoeld voor universitaire taaldocenten Nederlands werkzaam in instituten en talencentra. Voor deze groep collega's wordt op de

docentenbijeenkomsten van het Nederlandistenverband steevast een zgn. lectorenvergadering gehouden; voor een vruchtbare uitwisseling van ervaringen is echter meer tijd gewenst, reden voor het Nederlandistenverband om voor de eerste keer in zijn bestaan een lectorenbijeenkomst te houden. Ook docenten die zich bezighouden met vakdidactiek, waren op de bijeenkomst van harte welkom.

De collega's van de afdeling Nederlands van het Fachbereich Translations-, Sprach- und Kulturwissenschaften van de Johannes Gutenberg-Universität verklaarden zich met plezier bereid de bijeenkomst ter plekke te organiseren. In totaal namen er 23 collega's deel van 15 instellingen voor hoger onderwijs in Duitsland, Zwitserland en Oostenrijk. Namens de Taalunie was Jo Sterckx aanwezig, die met een workshop over activerende werkvormen voor spreekvaardigheid en woordenschatuitbreiding tevens een gewaardeerde inhoudelijke bijdrage leverde aan het programma. In totaal zijn er acht workshops en lezingen gehouden, zowel door collega's uit het veld als door externe sprekers. Het begeleidende culturele programma bestond uit een rondleiding door de historische vestingstad Germersheim en een wijnproefavond.

De bijeenkomst is mondeling en schriftelijk geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers de bijeenkomst als zeer geslaagd hebben beleefd. Het werd als nuttig ervaren dat door het Nederlandistenverband voor deze doelgroep een aparte bijeenkomst is georganiseerd. In de ogen van de aanwezigen is dit voor herhaling vatbaar.

2019: gastdocentenprogramma met Wannie Carstens

In 2019 heeft Wannie Carstens, hoogleraar Afrikaanse taalkunde te Potchefstroom, op uitnodiging van het Nederlandistenverband een gastdocentschap vervuld. Hij verzorgde lezingen en gastcolleges over het Afrikaans aan de universiteiten van Basel, Berlijn, Essen, Frankfurt, Münster, Wenen en Zürich. De rondreis werd gecombineerd met een gastdocentschap voor Comenius met optredens in Zagreb en Belgrado, en eindigde in Zürich met een bijdrage aan het colloquium *Small languages, Big Ideas*. Initiatiefnemer van dit gastdocentschap was Chris de Wulf, die ook de coördinatie in handen had. Bedankt, Chris! [applaus]

2020: pandemie en goedkeuring door het Finanzamt Oldenburg

In 2020, het coronajaar, moest het geplande Doha te Berlijn helaas op korte termijn worden afgezegd.

Het Nederlandistenverband heeft in 2020 financieel verslag uitgebracht aan het Finanzamt Oldenburg. Het Finanzamt heeft het NLV op basis van de ingediende stukken opnieuw erkend als algemeen nut beogende instelling en op 11 november 2020 opnieuw [vrijstelling verleend voor vennootschaps- en bedrijfsbelasting](#). Om de Duitse ANBI-status te behouden, zal het NLV ook in de toekomst regelmatig verslag moeten uitbrengen aan het Duitse belastingkantoor.

2021: [DigiDoha 2021, 26-27 augustus 2021, digitaal vanuit Berlijn](#).

Het colloquium voor promovendi en habilitandi dat op 26-27 augustus 2021 door de Neerlandistiek van de FU Berlin werd verzorgd, vormde in in tweeërlei opzicht een primeur. Het was de allereerste keer dat twee docentenplatforms van de internationale neerlandistiek gezamenlijk een Doha hielden: Comenius, waarin de universitaire neerlandici in Centraal-Europa samenwerken, en het Nederlandistenverband, dat de neerlandistiek in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland bundelt. Beide docentenplatforms organiseren (als enige twee in de wereld) al geruime tijd eigen tweejaarlijkse Doha's, maar het DigiDoha 2021 was het eerste gezamenlijk gehouden evenement. In haar openingstoespraak wees Kris Van de Poel, algemeen secretaris van de Taalunie, op de nieuwe inhoudelijke en internationale dimensies die hiermee werden geboden.

In totaal werden 29 lopende projecten gepresenteerd, door jonge onderzoekers van 14 universiteiten in België, Duitsland, Hongarije, Polen, Tsjechië en Slowakije. Breed was ook het vakinhoudelijke spectrum van de presentaties op het gebied van letterkunde, taalkunde, didactiek, tolken en taalverwerving. Het was tevens de eerste keer dat het Doha in digitale

vorm plaatsvond, nadat de eerder geplande fysieke bijeenkomst in maart 2020 pandemiegedwongen op korte termijn was afgezegd. De organisatoren hadden niet bij de pakken neergezeten, maar een aansprekend formaat ontwikkeld dat de voordelen van het digitale medium optimaal benutte. Het programma bestond uit blokken van korte plenaire science-slam-achtige presentaties, gevolgd door gerichte groepsdiscussies in breakoutrooms, het geheel geflankeerd door virtuele ruimtes voor informele communicatie met diverse digitale delicatessen.

Afgaande op de goede sfeer en de schriftelijke evaluatie lijkt deze experimentele formule bij de ruim veertig deelnemers in goede aarde te zijn gevallen. De twee docentenplatforms zullen overleggen of het gewenst is een dergelijk gezamenlijk Doha regelmatig om de zoveel jaar te houden (maar dan ook graag weer fysiek). Ook op andere vlakken willen ze de samenwerking intensiveren.

2021: migratie en groot onderhoud website Nederlandistenverband

De domeinen van de website zijn afgestoten door de voormalige provider Uberspace en worden inmiddels beheerd door het bedrijf INWX. De migratie, die met enige werkzaamheden was verbonden, is met succes afgesloten.

Nu Pol van Rijn vanwege zijn promotieplaats aan het Max Planck-Instituut te Frankfurt is gestopt als technisch webmaster, hebben we voor het onderhoud van de site weer een beroep gedaan op het bedrijf Ilufaktur, dat de site destijds heeft ontworpen. Op de achtergrond is door de programmeur veel gedaan aan beveiliging en updates, zodat de site weer stabiel is en goed draait. Ook enkele detailwijzigingen zijn aangebracht (zo zijn bv. de aanspreekpersonen van de studierichtingen nu zichtbaar met hun mailadressen). De leden worden in dit verband vriendelijk verzocht wijzigingen in de gegevens van hun universiteiten en studierichtingen door te geven aan het bestuur.

Het Nederlandistenverband is dank verschuldigd, allereerst aan de Taalunie, die de genoemde evenementen financieel mede mogelijk heeft gemaakt, aan de Nederlandse ambassade en de Vlaamse Vertegenwoordiging te Oostenrijk, aan de curatoren van de Bruegel-tentoonstelling en de conservatoren en kunsthistorici van de Weense musea, alsmede aan de collega's van de Universität Wien, de afdeling Nederlands te Germersheim en de FU Berlin, die de genoemde NLV-bijeenkomsten met de grootst mogelijke zorg ter plekke hebben georganiseerd.

2022: het lopende jaar 2022 hoort strikt genomen niet bij de verslagperiode, maar graag maakt het bestuur van de gelegenheid gebruik om verslag uit te brengen van recente, lopende en geplande activiteiten van het Nederlandistenverband.

1) [onderscheiding voor penningmeester Laurette Artois](#): Op 20 mei heeft Laurette Artois op voordracht van het Nederlandistenverband uit handen van de Ambassadeur van het Koninkrijk België de versierselen van Officier van de Kroonorde in ontvangst mogen nemen. De onderscheiding is toegekend vanwege Laurettes "langjähriges Engagement für die Förderung der niederländischen Sprache und der flämischen Kultur in Deutschland", en terecht: Laurette heeft immers niet alleen zo'n 35 jaar lang in haar eentje in Frankfurt een eenvrouwsdocentschap bekleed en in die periode meer dan 100 optredens van Nederlandstalige auteurs verzorgd, maar ze is ook sinds 2014 penningmeester van ons eigen Nederlandistenverband. Daarom is zij in Berlijn volkomen verdiend in het zonnetje gezet. Gefeliciteerd, Laurette! [luid applaus]

2) [opname in het UBO-register](#): op 16 juni 2022 heeft de Kamer van Koophandel bevestigd dat de UBO-opgave van het Nederlandistenverband is opgenomen in het UBO-register. Het Nederlandistenverband is als geregistreerde vereniging wettelijk verplicht zgn. UBO's (Ultimate Beneficial Owners) in te schrijven. Europese wetgeving ziet namelijk voor dat de uiteindelijk belanghebbenden van een vereniging in een register worden vermeld teneinde fraude, witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. In het geval van het NLV zijn de UBO's de personen die als statutair bestuurder in het Handelsregister ingeschreven staan.

3) [lectorenbijeenkomst Wenen](#): Na de geslaagde lectorenbijeenkomst te Germersheim in 2019 heeft het bestuur van het Nederlandistenverband een tweede 'lectorenbijeenkomst' gepland.

Deze is met name bedoeld voor alle universitaire docenten taalvaardigheid (zowel lectoren als *Lehrbeauftragte*) en voor vakdidactici. Om de impact en de synergetische meerwaarde te vergroten, zijn docenten uit heel Europa uitgenodigd. Gepland is een fysieke bijeenkomst van 40-50 deelnemers waaraan ook op afstand kan worden deelgenomen. In geval van een onverhoopte lockdown zal het formaat niet hybride, maar geheel en al digitaal zijn. Ook inhoudelijk zal de aandacht o.m. uitgaan naar ervaringen met online-leren. Inmiddels hebben zich 46 deelnemers uit 11 landen aangemeld, daarvan velen met een eigen actieve bijdrage. De bijeenkomst met de programmatische titel 'In dialoog!' zal plaatsvinden van 22-24 september te Wenen.

4) *gastdocentschap* [Roberto Dagnino](#): dr. Roberto Dagnino, docent en directeur van het Departement Nederlands aan de Universiteit van Straatsburg, zal van 1 september 2022 tot eind februari 2023 als gastonderzoeker verblijven aan het Centre Marc Bloch van de Humboldt Universität Berlin. Het Nederlandistenverband heeft middelen verworven voor een gastdocentschap dat deze eminente neerlandicus in de gelegenheid stelt in deze periode aan een aantal universiteiten in de Duitstalige regio gastcolleges en voordrachten te verzorgen. Met de te geven gastcolleges kan tevens de onderwijsverplichting worden vervuld die verbonden is aan het door het Centre Marc Bloch verleende stipendium. Daarmee is een gunstige constellatie gecreëerd voor een gastdocentschap dat ten goede komt aan de gehele Duitstalige Neerlandistiek. De Taalunie heeft het Nederlandistenverband middelen toegekend voor bezoeken aan in totaal tien universiteiten. Deze kunnen ook in de Comenius-regio liggen. Aan elke universiteit kan de gastdocent een of meerdere gastcolleges houden. Collega's die belangstelling hebben, kunnen graag met het bestuur of direct met de gastdocent contact opnemen.

Samenvattend kan worden gezegd dat het Nederlandistenverband een spannende periode achter de rug heeft. De planning op middellange termijn die het bestuur in 2018 in Wenen aan de leden heeft gepresenteerd, kon ten gevolge van de pandemie niet worden verwezenlijkt. Tegelijk hebben we succesvol kunnen experimenteren met nieuwe formaten: 'lectorenbijeenkomsten' en een digitaal colloquium voor promovendi en habilitandi. Hierbij zijn ook de banden met andere docentenplatforms, met name Comenius, nauwer aangehaald.

5 Financieel verslag 2018-2021

5a Verslag van de penningmeester

Door de penningmeester opgestelde overzichten van lasten en baten van het NLV in de jaren 2018-2021 worden uitgedeeld en mondeling toegelicht. Op 1 januari 2018 bedroeg het saldo € 7.367,95, op 31 december 2021 € 22.967,82.

5b Verslag van de kascommissie

De kascommissie, bestaande uit Ann Marynissen en Rita Schlusemann, brengt verslag uit van haar bevindingen:

"Bij het controleren van de inkomsten en uitgaven van het Nederlandistenverband in de periode 2018-2021, is een financiële cesuur tussen de periode voor en de periode vanaf de COVID-pandemie merkbaar. In 2018 en 2019 worden de aangevraagde, beschikbare middelen in grote mate besteed aan (reis- en verblijfs)kosten voor het inrichten van en de deelname aan fysieke evenementen zoals Dobij, lectorenbijeenkomst, jubileum, afscheid. In 2020 en 2021 worden dergelijke bijeenkomsten, die tot de kernactiviteit van het NLV behoren, voortgezet als online initiatieven, waardoor het aantal ingediende declaraties en uit te voeren bankverrichtingen gevoelig afneemt. Eerder toegekende subsidies van de Taalunie worden gerestitueerd.

De kascommissie wil voorzitter en penningmeester van harte feliciteren voor hun voorbeeldig inhoudelijk en financieel verslag over de werking van het NLV in de jaren 2018-2021. De in de overzichten opgevoerde bedragen stemmen overeen met de ingebrachte bewijsstukken.

De kascommissie verleent kwijting aan het bestuur van het NLV uit de periode 2018-2021." Op voorstel van Chris De Wulf wordt aan het bestuur decharge verleend —eenstemmig. De

voorzitter dankt de leden voor het vertrouwen en de penningmeester en de kascommissie voor hun noeste werkzaamheden.

6 Voordracht vertegenwoordiger Duitstalige regio ter verkiezing door de leden van de IVN in het IVN-bestuur

Het bestuur van de IVN heeft het bestuur van het NLV benaderd met het verzoek een vertegenwoordiger van de Duitse taalregio ter verkiezing in het bestuur van de IVN voor te dragen. Het bestuur heeft na sonderende gesprekken tot zijn vreugde Gunther De Vogelaer, hoogleraar Nederlandse taalkunde te Münster, bereid gevonden te kandideren [applaus]. Het voorstel van het bestuur van het NLV aan de leden van het NLV om Gunther voor te dragen ter verkiezing door de leden van de IVN in het bestuur van de IVN wordt bij acclamatie aangenomen.

7 Planning bijeenkomsten op middellange termijn

Door het huidige bestuur zijn gepland:

- september 2022: lectorenbijeenkomst te Wenen
- september 2023: Doha te Oldenburg
- maart 2024: aanwezigheid op Leipziger Buchmesse en docentebijeenkomst te Essen dan wel te Leipzig.
- 2025: Doha, plaats staat nog niet vast
- 2026: Dobij, plaats staat nog niet vast. De situatie in Zürich laat een toezegging momenteel niet toe.

8 Verkiezingen

8a Verkiezing nieuw bestuur

Het zittende bestuur heeft een voorstel ontwikkeld dat rekening houdt met de spreiding van de Duitstalige Neerlandistiek over verschillende landen en geledingen van wetenschappelijk personeel en waarin zowel lijnen van continuïteit als van vernieuwing zijn aangebracht. Er zijn geen andere voorstellen. De verkiezing geschiedt schriftelijk — eenstemmig met twee onthoudingen.

De voorzitter dankt de leden voor het vertrouwen.

[Het nieuw gekozen bestuur heeft de taken onderling als volgt verdeeld: voorzitter: Hans Beelen; plv. voorzitter: Ute Boonen; secretaris: Julia Sommer; penningmeester: Patrick Schetters; bestuursleden: Rianne Fuchs-Franke, Jan Konst, Truus De Wilde.]

8b Verkiezing kascommissie

Ann en Rita zijn sinds 2016 lid van de kascommissie en stellen hun functie graag ter beschikking. Indien er zich echter onverhoopt geen nieuwe kandidaten zouden melden, zijn ze bereid om de functie ook de volgende periode te vervullen. Namens de aanwezigen spreekt Matthias Hüning dankbaarheid aan en vertrouwen in de kascommissie uit en stelt voor deze te herkiezen — bij acclamatie.

9 Rondvraag/w.v.t.t.k.

Ingrid Degraeve toont zich verheugd over het contact tussen de Letterenfonds en het Nederlandistenverband en ziet in de Leipziger Buchmesse een duidelijke kans voor de Neerlandistiek om de zichtbaarheid te vergroten. In dit verband maakt ze attent op cofinancieringsmogelijkheden van de Taalunie voor recruitersprogramma's voor studenten, optredens van schrijvers en andere projecten [zie ook de meegestuurde pdf]. De voorzitter wijst in dit verband op de Veldanalyse Duitse Neerlandistiek, die tijdens de pandemie heeft gerust, maar die komend jaar met actuele gegevens aangevuld als brochure zal worden gepubliceerd, ook in een Duitstalige versie. Op basis van statistische gegevens en enquêtes onder studenten, alumni, docenten en het bedrijfsleven wordt hier een handzaam beeld geschetst van de Duitse Neerlandistiek binnen de maatschappelijke context van de Duits-Nederlands-Vlaamse betrekkingen.

10 Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun deelname en inbreng, wenst iedereen een vruchtbaar IVN-colloquium, een prettig verblijf in Nijmegen en behouden thuisreis, en sluit de vergadering.

Oldenburg-Wenen, 27 augustus 2022

Hans Beelen, voorzitter

Julia Sommer, secretaris

Handwritten signature of Hans Beelen in blue ink.Handwritten signature of Julia Sommer in blue ink.